

ฎีกาตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4844/2545	บริษัท ยูในเตตคอมมูนิตี้เนชั่น อินดัส ตรี จำกัด (มหาชน)	โททก์
	บริษัท เอ็กซ์ปรีโตเดอรัส (ประเทศไทย) จำกัด	จำเลย

ป.พ.พ. มาตรา 222 วรรค สอง, 224 วรรค หนึ่ง, 344, 657, 659 วรรค สอง, 659 วรรค สาม
ป.วิ.พ. มาตรา 142

พ.ร.บ.จัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้ำระหว่างประเทศและวิธี
พิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้ำระหว่างประเทศ พ.ศ.2539 มาตรา
26, 45

การที่จำเลยจัดการหาสถานที่รับฝากสินค้าให้โททก์ในประเทศสหราชอาณาจักรและเรียกเก็บเงินค่าเก็บรักษาสินค้าดังกล่าวจากโททก์ในนามของจำเลยนั้น มิใช่เป็นการงานที่จำเลยทำให้เปล่า ในฐานะที่จำเลยเป็นตัวแทนของโททก์และตัวแทนของบริษัท อ. แต่จำเลยและบริษัท อ. มีผลประโยชน์ร่วมกันในการรับฝากสินค้าที่ โจทก์ จึงถือได้ว่าจำเลยทำโจทก์แต่จงใจค่าฝากตามส่วนที่ในการรับฝากสินค้าที่ โจทก์ โดยมิว่าแต่จงใจค่าฝากตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 657และมาตรา 659วรรคสอง เมื่อจำเลยกับพวกร่วมได้ใช้ความระมัดระวังและไม่ฝืนมือเพื่อรักษาสินค้าของโททก์ในฐานะเป็นผู้มีวิชาชีพ ในกิจการค้าขายของตนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 659 วรรคสาม จำเลยจึงต้องรับผิดชอบในการสูญหายของสินค้าดังกล่าวต่อ โททก์ตามที่ โจทก์ฟ้อง จำเลยจะอ้างว่าเป็นเหตุสุดวิสัยหรือเป็นพฤติการณ์ซึ่งเกิดขึ้นโดยจำเลยไม่ต้องรับผิดชอบหาได้ไม่

โททก์ประกอบธุรกิจขายสินค้าโทรศัพท์เคลื่อนที่และโททก์ได้สั่งซื้อสินค้ามาเพื่อขายหากำไร ในประเทศไทย ซึ่งนำเชื่อว่าจำเลยเองก็ทราบโดยอยู่แล้วถึงความในข้อนี้เพราะสินค้าดังกล่าวมีจำนวนมาก และจำเลยได้ติดต่อทำธุรกิจกับจัดการขนส่งสินค้า ให้แก่ โททก์มาเป็นเวลานานหลายปีแล้ว การที่สินค้าของโททก์สูญหายไปจำเลยควรจะคาดเห็นได้ว่า โททก์จะต้องได้รับความเสียหายในส่วนที่เป็นค่าขาดกำไรจากการขายสินค้าดังกล่าว ดังนั้น จำเลยจึงต้องรับผิดชอบต่อโททก์ สำหรับความเสียหายอันเกิดแต่พฤติการณ์พิเศษนี้ด้วย ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 222 วรรคสอง

หนี้ค้ำระหว่างการขนส่งสินค้าตามฟ้องแย้งเป็นหนี้เงิน เมื่อ โททก์มิได้ชำระหนี้ดังกล่าวแก่จำเลยนับแต่วันครบกำหนด 45 วัน ที่ โททก์ได้รับ ใบเรียกเก็บเงินจากจำเลย โททก์ย่อมตกเป็นผู้ผิดนัด จำเลยจึงมีสิทธิติดดอกเบี้ยจากโทษระหว่างผิดนัดได้ในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 224 วรรคหนึ่ง โททก์จะนำหนี้ค้ำระหว่างการขนส่งสินค้าที่ โททก์ค้างชำระแก่จำเลยมาขอหักกลบลบหนี้กับหนี้ค้ำเสียหายนับแต่วันที่สินค้าของโททก์สูญหายไปไม่ได้ เพราะหนี้ค้ำเสียหายหรือสิทธิเรียกร้องดังกล่าวจำเลยยังมีข้อต่อสู้อยู่ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 344

การที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้ำระหว่างประเทศกลางพิพากษาให้โททก์ชำระหนี้ตามฟ้องแย้งแก่จำเลยเกินค่าของของจำเลย ในส่วนที่เกินระยะเวลาติดดอกเบี้ยซึ่งผลประ โททก์นั้น เป็นปัญหาข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้จะไม่มีความฝ่ายโดยขึ้นอุทธรณ์ ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้ำระหว่างประเทศก็มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยและแก้ไข ให้ถูกต้องเองได้ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้ำระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้ำระหว่างประเทศ พ.ศ. 2539 มาตรา 45 ประกอบด้วยมาตรา 26 และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 142(5)

โททก์ฟ้องขอ ให้บังคับจำเลยชำระเงินจำนวน 602,862.35 ดอลลาร์สหรัฐ พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ในต้นเงินจำนวน 581,360 ดอลลาร์สหรัฐ นับแต่วันถัดจากวันฟ้องไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โททก์ และ ให้จำเลยชำระค่าเสียหายเป็นค่าขาดกำไรอีกจำนวน 17,713,089.64 บาท แก่โททก์ด้วย

จำเลยให้การและฟ้องแย้งว่า จำเลยมิได้อยู่ในฐานะของผู้รับฝากสินค้า โทรศัพท์เคลื่อนที่ตามคำฟ้อง จำเลยเป็นแต่เพียงผู้จัดการขนส่งสินค้าดังกล่าว ให้แก่ โททก์หรือเอ็กซ์ปรีโตเดอรัสเท่านั้น โดยหลังจากจำเลยรับมอบสินค้าจากผู้ขายแล้ว จำเลยได้รับแจ้งจาก โททก์ให้ช่วยจัดหา โกดังเก็บสินค้าเพื่อเก็บรักษาสินค้านั้นไว้ก่อน จำเลยจึงติดต่อบริษัทเอ็กซ์ปรีโตเดอรัส อินเตอร์เนชั่นแนล (ยูเค) จำกัด ในประเทศสหราชอาณาจักรไปดำเนินการดังกล่าว ซึ่ง โททก์ก็ทราบดีเพราะจำเลยไม่ได้เป็นผู้นำหน้การโดยยอมรับนำเงินค่าฝากทรัพย์สิน และจำเลยได้มีผลประ โททก์พร้อมบริษัทเอ็กซ์ปรีโตเดอรัส อินเตอร์เนชั่นแนล (ยูเค) จำกัด ทั้งบริษัทดังกล่าวก็มิได้เป็นผู้ถือหุ้นหรือผู้มีอำนาจใด ๆ ในบริษัทจำเลย ความเสียหายที่เกิดขึ้นมิได้เป็นผลมาจากความผิดหรือความประมาทเลินเล่อของจำเลยหรืออยู่ ในความรู้เห็นของจำเลย เพราะสินค้าดังกล่าวถูกลักไปขณะเก็บรักษาไว้ที่โกดังเก็บสินค้าของบริษัทเอ็กซ์ปรีโตเดอรัส อินเตอร์เนชั่นแนล (ยูเค) จำกัด ซึ่งมิได้เป็นเหตุสุดวิสัยที่ผู้รับฝากทรัพย์สินไม่อาจจะป้องกันได้ ดังนั้น โททก์ไม่มีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายใด ๆ จากจำเลย การที่ โททก์นำเงินค้ำระหว่างการขนส่งสินค้าตามฟ้องแย้งมาหักกลบลบหนี้จำนวน 588,150.20 บาท เป็นการใช้สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายจากการขาดกำไรของ โททก์นั้น ถือว่า เป็นการลบลบหนี้ก่อนด้วยกฎหมาย โททก์ยังคงมีหน้าที่ชำระเงินค้ำระหว่างการขนส่งสินค้าจำนวน 216,689.56 บาทและจำนวน 371,460.64 บาท ตามลำดับ นี้แก่จำเลย พร้อมด้วยดอกเบี้ยเนื่องจากการผิดนัดอัตราร้อยละ 3 ต่อเดือน นับแต่วันครบกำหนดชำระเงิน คิดเป็นดอกเบี้ยจำนวน34,670.33 บาท รวมเป็นจำนวน 52,004.49 บาท ตามลำดับ รวมเป็นต้นเงินและดอกเบี้ยจำนวนทั้งสิ้น 674,825.02 บาท ขอ ให้ยกฟ้อง และบังคับให้โททก์ชำระเงินจำนวน674,825.02 บาท แก่จำเลยพร้อมด้วยดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 2 ต่อเดือน นับแต่วันฟ้องแย้งจนกว่าจะชำระเสร็จ

โททก์ให้การแก้ฟ้องแย้งว่า จำเลยรับสินค้าโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่สูญหายมาแล้วแต่ไม่สามารถส่งมอบ ให้แก่โททก์ได้ จึงต้องรับผิดชอบ ใช้ค่าเสียหายให้แก่โททก์ และ โททก์มีสิทธิตามกฎหมายที่จะเอาหนี้ค่าขาดกำไรที่จำเลยจะต้องรับผิดชอบต่อ โททก์จำนวน 18,301,239.84 บาท มาหักกลบลบหนี้กับหนี้ค้ำระหว่างการขนส่งสินค้าจำนวน 588,150.20 บาท ที่ โททก์ค้างชำระแก่จำเลยได้ จำเลยไม่มีสิทธิติดดอกเบี้ย ในเงินค้ำระหว่างการขนส่งสินค้าระหว่างผิดนัดอัตราร้อยละ 2 ต่อเดือน เพราะดอกเบี้ยดังกล่าวกำหนดขึ้นด้วยอำนาจโดยฝ่ายเดียว โดย โททก์ไม่เคยตกลงหรือยินยอมด้วยและมีลักษณะเป็นเบี้ยปรับที่สูงเกินส่วน ขอ ให้ยกฟ้องแย้ง

ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้ำระหว่างประเทศกลางพิจารณาแล้ววินิจฉัยว่าจำเลยมีฐานะเป็นตัวแทนของโททก์ ในการติดต่อหาสถานที่รับฝากสินค้าของ โททก์และจำเลยไปดำเนินการดังกล่าวตามที่ขอรับอนุญาตของตัวตนเองจึงไม่ต้องรับผิดชอบในการที่สินค้าของ โททก์สูญหาย รวมทั้งไม่ต้องรับผิดชอบในค่าเสียหายซึ่งเป็นค่าขาดกำไรตามคำฟ้อง เมื่อจำเลยมิได้เป็นลูกหนี้ของโททก์ในการที่จะต้องชำระค่าเสียหายตามคำฟ้อง โททก์จึงไม่มีสิทธินำเงินค้ำระหว่างการขนส่งสินค้าที่ โททก์จะต้องชำระแก่จำเลยมาหักกลบลบหนี้กับหนี้ค้ำเสียหายตามคำฟ้องได้ โททก์ต้องรับผิดชอบหนี้เงินค้ำระหว่างการขนส่งสินค้าตามฟ้องแย้งแก่จำเลย ในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันครบกำหนด 45 วัน ตามวันที่ปรากฏ ในใบเรียกเก็บเงินเอกสารหมายเลข 96 และ 97 คือวันที่ 15 มีนาคม 2541 และวันที่ 18 เมษายน 2541 ตามลำดับ พิจารณาข้อฟ้อง และให้บังคับตามฟ้องแย้งแก่จำเลย โดยให้โททก์ชำระเงินจำนวน 588,150.20 บาท แก่จำเลยพร้อมด้วยดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 2 ต่อปี ในต้นเงินจำนวน 216,689.56 บาท นับแต่วันที่ 15 มีนาคม 2541 และในต้นเงินจำนวน 371,460.64 บาท นับแต่วันที่ 18 เมษายน 2541 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ แต่ทั้งนี้ดอกเบี้ยคิดคำนวณถึงวันฟ้องแย้ง (วันที่ 4 ธันวาคม 2541) ต้องไม่เกินจำนวน34,670.33 บาท และ 52,004.49 บาท (รวมทั้งจำนวน) (ตามที่จำเลยขอ) กับให้โททก์ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนจำเลย โดยกำหนดค่าทนายความ ให้ 10,000 บาท เฉพาะค่าขึ้นศาล ให้โททก์ใช้แทนตามจำนวนทนายทนายที่จำเลยขณะคดี

โททก์อุทธรณ์ต่อศาลฎีกา

ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้ำระหว่างประเทศวินิจฉัยว่า...มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของ โททก์ข้อแรกว่า จำเลยเป็นตัวแทนของผู้รับฝากสินค้า โทรศัพท์เคลื่อนที่ของ โททก์หรือขายไป โดยมิคว่าเห็นตามที่ โททก์ฟ้องหรือเป็นเพียงตัวแทนของ โททก์เท่านั้น เห็นว่า ในการประกอบธุรกิจของจำเลย นอกจากจำเลยจะมีวัตถุประสงค์ในการให้บริการรับขนส่งสินค้าจากต่างประเทศมายังประเทศไทยและจากประเทศไทยไปยังต่างประเทศแล้ว จำเลยยังมีวัตถุประสงค์ในการให้บริการรักษาสินค้าดังกล่าวด้วย โดยจำเลยได้จดทะเบียนวัตถุประสงค์ดังกล่าวไว้กับพนักงานทะเบียน โดยยื่นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร แต่ในการประกอบธุรกิจกับ โททก์ตามทางพิจารณาไม่ปรากฏว่าจำเลยมีพนักงานบริษัทเอ็กซ์ปรีโตเดอรัส อินเตอร์เนชั่นแนล (ยูเค) จำกัด ในประเทศสหราชอาณาจักรและบริษัทเอ็กซ์ปรีโตเดอรัส อินเตอร์เนชั่นแนล (ยูเค) จำกัด ในประเทศสหราชอาณาจักรและบริษัทเอ็กซ์ปรีโตเดอรัส อินเตอร์เนชั่นแนล (ยูเค) จำกัด ในประเทศสหราชอาณาจักรและบริษัทเอ็กซ์ปรีโตเดอรัส อินเตอร์เนชั่นแนล (ยูเค) จำกัด ซึ่งมิได้เป็นเหตุสุดวิสัยที่ผู้รับฝากสินค้าตามฟ้องแย้งแก่จำเลย ในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันครบกำหนด 45 วัน ตามวันที่ปรากฏ ในใบเรียกเก็บเงินเอกสารหมายเลข 96 และ 97 คือวันที่ 15 มีนาคม 2541 และวันที่ 18 เมษายน 2541 ตามลำดับ พิจารณาข้อฟ้อง และให้บังคับตามฟ้องแย้งแก่จำเลย โดยให้โททก์ชำระเงินจำนวน 588,150.20 บาท แก่จำเลยพร้อมด้วยดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 2 ต่อปี ในต้นเงินจำนวน 216,689.56 บาท นับแต่วันที่ 15 มีนาคม 2541 และในต้นเงินจำนวน 371,460.64 บาท นับแต่วันที่ 18 เมษายน 2541 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ แต่ทั้งนี้ดอกเบี้ยคิดคำนวณถึงวันฟ้องแย้ง (วันที่ 4 ธันวาคม 2541) ต้องไม่เกินจำนวน34,670.33 บาท และ 52,004.49 บาท (รวมทั้งจำนวน) (ตามที่จำเลยขอ) กับให้โททก์ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนจำเลย โดยกำหนดค่าทนายความ ให้ 10,000 บาท เฉพาะค่าขึ้นศาล ให้โททก์ใช้แทนตามจำนวนทนายทนายที่จำเลยขณะคดี

โททก์อุทธรณ์ต่อศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้ำระหว่างประเทศวินิจฉัยว่า...มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของ โททก์ข้อแรกว่า จำเลยเป็นตัวแทนของผู้รับฝากสินค้า โทรศัพท์เคลื่อนที่ของ โททก์หรือขายไป โดยมิคว่าเห็นตามที่ โททก์ฟ้องหรือเป็นเพียงตัวแทนของ โททก์เท่านั้น เห็นว่า ในการประกอบธุรกิจของจำเลย นอกจากจำเลยจะมีวัตถุประสงค์ในการให้บริการรับขนส่งสินค้าจากต่างประเทศมายังประเทศไทยและจากประเทศไทยไปยังต่างประเทศแล้ว จำเลยยังมีวัตถุประสงค์ในการให้บริการรักษาสินค้าดังกล่าวด้วย โดยจำเลยได้จดทะเบียนวัตถุประสงค์ดังกล่าวไว้กับพนักงานทะเบียน โดยยื่นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร แต่ในการประกอบธุรกิจกับ โททก์ตามทางพิจารณาไม่ปรากฏว่าจำเลยมีพนักงานบริษัทเอ็กซ์ปรีโตเดอรัส อินเตอร์เนชั่นแนล (ยูเค) จำกัด ในประเทศสหราชอาณาจักรและบริษัทเอ็กซ์ปรีโตเดอรัส อินเตอร์เนชั่นแนล (ยูเค) จำกัด ในประเทศสหราชอาณาจักรและบริษัทเอ็กซ์ปรีโตเดอรัส อินเตอร์เนชั่นแนล (ยูเค) จำกัด ซึ่งมิได้เป็นเหตุสุดวิสัยที่ผู้รับฝากสินค้าตามฟ้องแย้งแก่จำเลย ในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันครบกำหนด 45 วัน ตามวันที่ปรากฏ ในใบเรียกเก็บเงินเอกสารหมายเลข 96 และ 97 คือวันที่ 15 มีนาคม 2541 และวันที่ 18 เมษายน 2541 ตามลำดับ พิจารณาข้อฟ้อง และให้บังคับตามฟ้องแย้งแก่จำเลย โดยให้โททก์ชำระเงินจำนวน 588,150.20 บาท แก่จำเลยพร้อมด้วยดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 2 ต่อปี ในต้นเงินจำนวน 216,689.56 บาท นับแต่วันที่ 15 มีนาคม 2541 และในต้นเงินจำนวน 371,460.64 บาท นับแต่วันที่ 18 เมษายน 2541 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ แต่ทั้งนี้ดอกเบี้ยคิดคำนวณถึงวันฟ้องแย้ง (วันที่ 4 ธันวาคม 2541) ต้องไม่เกินจำนวน34,670.33 บาท และ 52,004.49 บาท (รวมทั้งจำนวน) (ตามที่จำเลยขอ) กับให้โททก์ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนจำเลย โดยกำหนดค่าทนายความ ให้ 10,000 บาท เฉพาะค่าขึ้นศาล ให้โททก์ใช้แทนตามจำนวนทนายทนายที่จำเลยขณะคดี

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของ โททก์ข้อต่อไปว่า จำเลยจะต้องรับผิดชอบต่อโททก์สำหรับค่าเสียหายส่วนที่เป็นค่าขาดกำไรจากการขายสินค้าที่สูญหายหรือไม่ เพียงใด ในปัญหาข้อนี้ข้อเท็จจริงคงประพจน์ได้ตามที่ โททก์นำสืบโดยที่ฝ่ายจำเลยมิได้นำสืบได้แย้งข้อต่อสู้ว่า โททก์ประกอบธุรกิจที่ขายสินค้า โทรศัพท์เคลื่อนที่และ โททก์ได้สั่งซื้อสินค้าที่สูญหายมาเพื่อขายหากำไรในประเทศไทย ซึ่งนำเชื่อว่าจำเลยเองก็ทราบโดยแล้วถึงความในข้อนี้เพราะสินค้าดังกล่าวมีจำนวนมาก และจำเลยได้ติดต่อทำธุรกิจกับจัดการขนส่งสินค้า ให้แก่ โททก์มาเป็นเวลานานหลายปีแล้ว การที่สินค้าของ โททก์สูญหายไป จำเลยควรจะคาดเห็นได้ว่า โททก์จะต้องรับผิดชอบต่อโททก์สำหรับค่าขาดกำไรจากการขายสินค้าดังกล่าว ดังนั้น จำเลยจึงต้องรับผิดชอบต่อโททก์สำหรับความเสียหายอันเกิดแต่พฤติการณ์พิเศษนี้ด้วย ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 222 วรรคสองเมื่อได้คิดเอากำไรโดยคิดจากส่วนต่างของราคาขายกับต้นทุนของสินค้าที่ได้คิดเอากำไรโดยคิดจากส่วนต่างของราคาขายกับต้นทุนของสินค้าที่โจทก์ซื้อมาเท่านั้น แต่ โททก์มิได้นำค่า ใช้จ่าย ในการดำเนินงานด้านการตลาด เช่น ค่าจ้างพนักงาน ค่าโฆษณาประชาสัมพันธ์ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ กับค่าภาษีต่าง ๆ มาคิดคำนวณเป็นต้นทุนด้วย จึงไม่ถูกต้อง นอกจากนั้นสาเหตุที่โททก์อาจเอื้อให้จำเลยเก็บรักษาสินค้าที่สูญหายไปก็เนื่องมาจากสินค้าดังกล่าวมีจำนวนมากได้ถูกจัดส่งมายังประเทศไทยแล้วและก่อให้เกิดความเสียหายแก่โททก์ได้จึงจัดการขนส่งสินค้าดังกล่าวอีกจำนวน 3,056 เครื่อง มาส่งมอบให้ โททก์แล้ว จึงน่าจะเชื่อว่า โททก์ยังคงมีสินค้าชนิดเดียวกับสินค้าที่สูญหายค้างป็นจำนวนมาก เนื่องจากยังไม่สามารถขายได้ซึ่งสินค้าดังกล่าวอาจตกอยู่ในภายหลัง จึงยังไม่แน่นอนว่า โททก์จะสามารถขายสินค้าที่สูญหายได้หมดทุกเครื่องในราคาที่ โททก์ตั้งไว้ได้ จึงจริงหรือไม่ นอกจากนั้น โททก์ในฐานะผู้ประกอบการที่ขายสินค้า โทรศัพท์เคลื่อนที่ นอกจากรู้ว่าสินค้าที่สูญหายไป นำเชื่อว่า โททก์จะต้องรับผิดชอบต่อสินค้านี้ด้วยหรือไม่เพียงแต่จากกำไรจากการขายสินค้าได้อีกส่วนหนึ่งจึงยังรับฟังไม่ได้แน่ชัดว่า โททก์ได้รับความเสียหายตามจำนวนที่ โททก์ฟ้องจริง เมื่อ โททก์มีสิทธิเรียกค่าเสียหายจากจำเลยแต่ โททก์นำสืบพิสูจน์ให้เห็นถึงความเสียหายอันแท้จริงไม่เพียงพอที่ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้ำระหว่างประเทศจะวินิจฉัยให้ โททก์ตามสมควรแก่พฤติการณ์แห่งรูปคดี โดยเมื่อพิจารณาถึงทางได้เสียของ โททก์ทุกอย่างอันชอบด้วยกฎหมายแล้ว เห็นสมควรกำหนดค่าเสียหายส่วนนี้ให้ โททก์เป็นเงินจำนวน 2,300,000 บาท

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของ โททก์ข้อต่อไปว่า จำเลยมีสิทธิเรียกร้องดอกเบี้ยจาก โททก์สำหรับค่าเสียหายส่วนที่เป็นค่าขาดกำไรจากการขายสินค้าที่ โททก์ค้างชำระหรือไม่ เห็นว่า หนี้ค้ำระหว่างการขนส่งสินค้าตามฟ้องแย้งเป็นหนี้เงิน เมื่อ โททก์มิได้ชำระหนี้ดังกล่าวแก่จำเลยนับแต่วันครบกำหนด 45 วัน ที่ โททก์ได้รับ ใบเรียกเก็บเงินจากจำเลย โททก์ย่อมตกเป็นผู้ผิดนัด จำเลยจึงมีสิทธิติดดอกเบี้ยจากโทษในระหว่างผิดนัดได้ในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 224 วรรคหนึ่ง โททก์จะนำหนี้ค้ำระหว่างการขนส่งสินค้าที่ โททก์ค้างชำระแก่จำเลยมาขอหักกลบลบหนี้กับหนี้ค้ำเสียหายนับแต่วันที่สินค้าของ โททก์สูญหายไปไม่ได้ เพราะหนี้ค้ำเสียหายหรือสิทธิเรียกร้องดังกล่าวจำเลยยังมีข้อต่อสู้อยู่ ทั้งนี้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 344

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของ โททก์ข้อสุดท้ายว่า โททก์มีสิทธินำหนี้ค้ำระหว่างการขนส่งสินค้าที่ โททก์ค้างชำระแก่จำเลยมาหักกลบลบหนี้ค่าเสียหายอันเป็นค่าขาดกำไรจากการขายสินค้าที่สูญหายกับหนี้ค้ำเสียหายซึ่งต้องรับผิดชอบต่อ โททก์ได้หรือไม่ เห็นว่า เมื่อศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้ำระหว่างประเทศได้กำหนดค่าเสียหายส่วนนี้ให้จำเลยต้องรับผิดชอบต่อ โททก์เป็นจำนวนแน่นอนแล้ว และ โททก์จะต้องรับผิดชอบชำระหนี้ตามฟ้องแย้งแก่จำเลยตามความสมควร ในการบังคับคดีจึงเห็นสมควรให้นำหนี้สองจำนวนนี้มาหักกลบลบกันได้ตามที่ โททก์ฟ้อง โดย ให้มีผลในวินัยข้อว่าคำพิพากษาศาลฎีกานี้สำหรับข้อที่ โททก์อุทธรณ์ว่า หากฟังว่าจำเลยเป็นตัวแทนของ โททก์ จำเลยย่อมไม่มีอำนาจฟ้องแย้งเรียกเงินค้ำระหว่างการขนส่งสินค้าจำนวน 216,689.56 บาท และจำนวน 371,460.64 บาท นั้น โททก์มิได้ให้การต่อสู้ความในคำให้การแก้ฟ้องแย้ง ถือว่าเป็นข้อที่มีโดยชอบว่ากันมาแล้ว โดยชอบในศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้ำระหว่างประเทศแล้ว จึงไม่วินิจฉัยให้ที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้ำระหว่างประเทศกลางพิพากษาข้อฟ้อง โททก์และให้บังคับตามฟ้องแย้งแก่จำเลยมานั้น ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้ำระหว่างประเทศไม่เห็นฟ้องด้วย อุทธรณ์ของ โททก์ที่ฟังขึ้นบางส่วน

อนึ่ง คดีนี้จำเลยได้ฟ้องแย้งขอ ให้โททก์ชำระค่าระหว่างการขนส่งสินค้าแก่จำเลย 2 จำนวน จำนวนเงินเป็นเงิน 216,689.56 บาท จำนวนที่ 2 เป็นเงิน 371,460.64 บาทพร้อมด้วยดอกเบี้ยนับแต่วันที่ 15 มีนาคม 2541 และวันที่ 18 เมษายน 2541 ซึ่งเป็นวันครบกำหนดชำระหนี้แต่ละจำนวน ตามลำดับ เมื่อคิดระยะเวลานับแต่วันครบกำหนดชำระหนี้แต่ละจำนวนจนถึงวันฟ้องแย้งจะเป็นระยะเวลา 8 เดือน 19 วัน กับ 7 เดือน 16 วัน ตามลำดับ แต่จำเลยขอชดเชยเวลาที่จะนำมาคำนวณดอกเบี้ยซึ่งช่วงกันฟ้องเพียง 8 เดือน และ 7 เดือน ตามลำดับ ที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้ำระหว่างประเทศกลางพิพากษาให้ โททก์ชำระหนี้ตามฟ้องแย้งแก่จำเลยโดยให้คิดดอกเบี้ยในต้นเงินจำนวนแรก นับแต่วันที่ 15 มีนาคม 2541 และในต้นเงินจำนวนที่ 2 นับแต่วันที่ 18 เมษายน 2541 จนกว่าจะชำระเสร็จ เป็นการคิดดอกเบี้ยในส่วนที่เกินระยะเวลาติดดอกเบี้ยช่วงก่อนฟ้องแย้ง จึงไม่ถูกต้อง ปัญหาข้อนี้เป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้จะไม่มีความฝ่ายโดยขึ้นอุทธรณ์ ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้ำระหว่างประเทศก็มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยและแก้ไข ให้ถูกต้องเองได้ ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้ำระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้ำระหว่างประเทศ พ.ศ. 2539 มาตรา 45 ประกอบด้วยมาตรา 26 และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 142(5)

พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยชด ใช้ค่าเสียหายสำหรับสินค้าโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่สูญหายเป็นเงินจำนวน 588,1360 ดอลลาร์สหรัฐ แก่โททก์พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันที่ 4 เมษายน 2541 จนกว่าจะชำระเสร็จกับ ให้จำเลยชด ใช้ค่าเสียหายเป็นค่าขาดกำไรจากการขายสินค้าดังกล่าวเป็นเงินจำนวน 2,300,000 บาท แก่ โททก์ และให้ โททก์ใช้ค้ำระหว่างการขนส่งสินค้าแก่จำเลยจำนวนแรกเป็นเงิน 216,689.56 บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี สำหรับช่วงเวลาก่อนฟ้องแย้งเป็นเวลา 8 เดือน และนับแต่วันฟ้องแย้ง (วันที่ 4 ธันวาคม 2541) จนถึงวันที่อ่านคำพิพากษาศาลฎีกานี้ และจำนวนที่ 2 เป็นเงิน 371,460.64 บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยนับแต่วันฟ้องแย้ง 7.5 ต่อปี สำหรับช่วงเวลาก่อนฟ้องแย้งเป็นเวลา 7 เดือน และนับแต่วันฟ้องแย้ง (วันที่ 4 ธันวาคม 2541) จนถึงวันที่อ่านคำพิพากษาศาลฎีกานี้ แต่ฟ้องแย้ง (วันที่ 4 ธันวาคม 2541) จนถึงวันที่อ่านคำพิพากษาศาลฎีกานี้ แต่ฟ้องแย้งทั้งสองจำนวนดังกล่าวมาหักกลบลบหนี้ค่าเสียหาย ในส่วนที่เป็นค่าขาดกำไรดังกล่าวไว้แต่ตามที่ โททก์ขอ แล้วจึงให้จำเลยชำระหนี้ค่าเสียหายดังกล่าวเป็นเงินจำนวน 2,300,000 บาท แก่ โททก์ และให้ โททก์ใช้ค้ำระหว่างการขนส่งสินค้าแก่จำเลยจำนวนแรกเป็นเงิน 216,689.56 บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี สำหรับช่วงเวลาก่อนฟ้องแย้งเป็นเวลา 8 เดือน และนับแต่วันฟ้องแย้ง (วันที่ 4 ธันวาคม 2541) จนถึงวันที่อ่านคำพิพากษาศาลฎีกานี้ และจำนวนที่ 2 เป็นเงิน 371,460.64 บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยนับแต่วันฟ้องแย้ง 7.5 ต่อปี สำหรับช่วงเวลาก่อนฟ้องแย้งเป็นเวลา 7 เดือน และนับแต่วันฟ้องแย้ง (วันที่ 4 ธันวาคม 2541) จนถึงวันที่อ่านคำพิพากษาศาลฎีกานี้ แต่ฟ้องแย้งทั้งสองจำนวนดังกล่าวมาหักกลบลบหนี้ค่าเสียหายในส่วนที่เป็นเงิน 150,000 บาท แทน โททก์ ส่วนค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลนอกจากนี้ให้เป็นพัน

(สุรชาติ บุญศิริพันธ์-เสริมศักดิ์ ผัสดีธนะ-พินิจ เพชรรุ่ง)

แหล่งที่มา กองผู้เชี่ยวชาญพิพากษาศาลฎีกา

แผนก

หมายเลขคดีแดงศาลชั้น

ต้น

หมายเหตุ